

PŘÍNOS STUDIJNÍ CESTY DO NIZOZEMSKA

Eindhoven, Bussum, Amsterdam

5. – 11. září 2010

Inspirace z Nizozemska

- „**Naslouchat**, co chtějí klienti“, nikoliv tvrdit „já vím, co chceš“.
- Klienti jako dobrovolníci i zaměstnanci, kterým byly **vráceny** jejich **sociální role**.
- Projekt **Run Bus** organizace De Boei Eindhoven – klienti jako řidiči, převoz seniorů a lidí se zdravotním postižením za mzdu dobrovolníků 5 euro/den.

Ing. Alena Havlíková
odbor sociální, MěÚ Otrokovice

Inspirace z Nizozemska

- **Farmy** jako spojení duševně nemocných v harmonii s přírodou a s ostatními lidmi.
- Služby pro **bezdomovce**: nikoho nevyhodí ode dveří; terénní pracovníky nemají v duchu hesla „všichni nás najdou“; klienti mohou přijít i opilí.
- Práce – peníze – bydlení (chráněné – podporované).
- **Senioři alkoholici bez příjmu** – sociální bydlení.

Ing. Alena Havlíková
odbor sociální, MěÚ Otrokovice

Inspirace z Nizozemska

- Masivní **dobrovolnictví** (**90%** občanů dobrovolníky).
- **100% financování** NNO obcí (státem), víceleté financování, pokud jsou poskytované služby podle představ obce; kritéria si stanovuje sama obec, nejsou centrálně stanovená; konkrétní cíle + monitoring jejich naplňování.
- **100% informovanost** občanů o všech záležitostech, které projednává zastupitelstvo, zvou občana k účasti ve všech fázích a na všech úrovních řešení, veškeré připomínky se vypořádají předem, zastupitelstvo jen hlasuje.

Ing. Alena Havlíková
odbor sociální, MěÚ Otrokovice

Inspirace z Nizozemska

- Úzké **propojení** všech **pracovníků** na sociálních odborech.
- **Návaznost podpory** – poskytovatelé propojení, předávají si informace, využívají navzájem své specialisty; jeden individuální plán se všemi složkami podpory (bydlení, práce, škola, policie, kontaktní osoba...).

Ing. Alena Havlíková
odbor sociální, MěÚ Otrokovice

Inspirace z Nizozemska

- **Sociální služby spojené se zdravotnictvím** – znamená jen výhody.
- Služby pro **duševně nemocné**: otevřené prostory, otevřené dveře, „otevřená náruč“ pro všechny, kteří potřebují pomoc.

Ing. Alena Havlíková
odbor sociální, MěÚ Otrokovice

Přínos studijní cesty do Nizozemska

- **Kampaň k dobrovolnictví** ve spolupráci MěÚ Otrokovice a organizací sdružujících dobrovolníky – ADRA, Centrum maltézské pomoci, Samari, **přednášky** o dobrovolnictví v klubech důchodců v Otrokovicích, **propagace** dobrovolnických služeb na jednáních pracovních skupin KPSS
- Navázané kontakty na Iskérku v Rožnově pod Radhoštěm, potažmo De Boei – možnost využití jejich know-how na služby pro duševně nemocné na Otrokovicku.

Ing. Alena Havlíková
odbor sociální, MěÚ Otrokovice

Inspirace z Nizozemska

- Na radnici bylo pracovní místo všech kurátorů v jedné velké místnosti. Pro jednání s klienty o citlivých problémech mají speciálně zařízené **jednací místnosti**, kde mohou s klientem v klidu pracovat a pořizovat záznamy. Místnost je technicky dobře vybavena a dokonce zaručuje pracovníkovi i bezpečný únik v případě agrese klienta. Místnost je monitorovaná. K dispozici je i další místnost, v níž kurátoři jednají o problémech s odborníky. Tato jednací místnost je také plně technicky vybavena.

Jitka Dočkalová
odbor sociální, MěÚ Otrokovice

Inspirace z Nizozemska

- Vize Nizozemců: „**Bohatí se musí podílet na nákladech pro chudé.**“. Vize uvedena přímo do praxe - bohatí vědomě nakupují v buticích, v nichž jsou výrobky od sociálně slabých lidí, lidí bez domova, od jedinců, kteří prožili domácí násilí. Bohatí lidé bydlí ve stejných domech jako sociálně slabé rodiny. Mají v těchto domech vyšší nájem, aby z nich mohli dotovat bydlení pro chudší sousedy. Bydlení bohatých a chudých spolu v jednom domě, či v kostele přebudovaném na nájemní byty je považováno nikoli za povinnost, ale běžnou věc.

Jitka Dočkalová
odbor sociální, MěÚ Otrokovice

Inspirace z Nizozemska

- **Multidisciplinární přístup** – nejen – k cílové skupině oběti domácího násilí, kdy do řešení této situace je vždy zapojena policie, organizace na ochranu mládeže, sociální pracovník, specialista na domácí násilí. Jednou za 14 dní se tyto složky sejdou a sdílejí si, jak pokročili v řešení daného případu. Všichni ví o konkrétní rodině vše a mohou jí tak efektivněji pomoci.

Bc. Veronika Halasová
Charita sv. Anežky Otrokovice

Inspirace z Nizozemska

- **Bezprostřednost**, vzájemná nenásilná pomoc jeden druhému.
- **Plánování** na dlouhou dobu dopředu.
- **Nebyrokratické konzultování** všech projektů a zapojení široké veřejnosti nenásilnou formou, což vede k získání daleko více názorů a zkušeností.
- Do všech projektů zapojena lidská mysl, vstřícnost, ale hlavně **snaha o funkčnost** daného projektu. Vždy se hledá cesta nejmenšího odporu a rychlé realizace.
- Lidé se k sobě chovají **vstřícněji**, jsou nezákladní, svou práci vykonávají se zájmem a ne z nutnosti výdělku.

Jaroslav Němeček
obec Pohořelice

Inspirace z Nizozemska

- Široké spektrum programů pro klienty De Boei a Grote Beek. Na vrcholku stojí projekty, které fungují samostatně a jsou schopny vydělat si na sebe. Přínosem je nejen nižší finanční zátěž pro stát, ale zejména větší míra zapojení „členů“ zpět do společnosti, protože mohou (podle svých schopností) dělat hodnotnou a smysluplnou práci.
- Systém je podpořen vzděláváním a pomocí členům De Boei se zvládáním každodenních životních situací v kontaktu s druhými lidmi.

Mgr. Petr Netočný
o.s. ONYX

Inspirace z Nizozemska

- Praxe soc. služeb v Nizozemsku potvrzuje, že **lidé**, kteří čerpají sociální služby nebo jiný druh podpory ve své nepříznivé situaci, **dokáží** mnohdy **mnohem víc**, než se od nich čeká a vyžaduje. Náš současný systém nahrává nadužívání služeb (a tím zneschopňování uživatelů). Zejména klienti ze skupiny osob ohrožených sociálním vyloučením (z důvodů užívání drog, alkoholu, bezdomovectví, osoby zadlužené, vracející se z výkonu trestu aj.) potřebují vnější motivaci ke změně životního stylu. Součástí motivačního programu pro tyto osoby by měl být systém podpory založený na diferencovaném přístupu ke klientovi (princip "Když splníte, potom můžete...") namísto současného umožnění nadužívání (zneužívání) nabídky služeb.

Mgr. Petr Netočný, o.s. ONYX

Přínos studijní cesty do Nizozemska

- Díky návštěvě v Nizozemsku jsme se s přáteli odhodlali založit organizaci, která funguje jako **sociální firma**. V tuto chvíli již máme za sebou první úspěšně realizované zakázky: vysazení části lesa, provedení prvních úklidů v domácnostech a v kanceláři. Své služby budeme dále rozšiřovat a přednostně nabízet práci osobám znevýhodněným na trhu práce (osoby dlouhodobě v evidenci ÚP, osoby s duševním onemocněním či zdravotním postižením apod.)

Mgr. Petr Netočný, o.s. ONYX

Přínos studijní cesty do Nizozemska

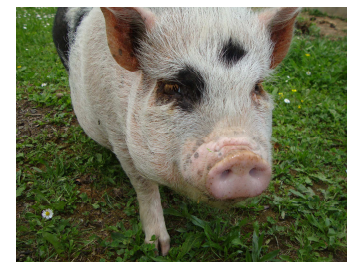
- Snaha o větší **zapojení dobrovolníků**
- Intenzivnější **spolupráce s místní komunitou** – snaha více se otevřít veřejnosti, navazovat dobré vztahy s veřejností, práce na PR
- Podstatné **rozšíření spektra aktivit** při práci s klienty - nabídka programů dle individuálního zájmu:
 - ranní cvičení
 - výtvarné tvoření
 - tanec
 - keramika
 - aranžérství
 - artefietika
 - logopedie
 - bubnování
 - dramika
 - bazální stimulace
 - divadelní hry
 - péče o zvířátka

Bc. Kristina Frascaová, Iveta Bláhová
Naděje Otrokovice

Přínos studijní cesty do Nizozemska

- Na základě inspirace z farem na vznikl v zahradě Naděje, pobočky Otrokovice **zookoutek** – pořídili jsme holandskou zakrslou kozu a gottingenské prasátko. Klienti každé ráno střídavě poklízí zvířata a činnost je součástí pracovní činnosti. Zookoutek je zároveň lákavým cílem vycházek

Bc. Kristina Frascaová, Iveta Bláhová
Naděje Otrokovice

Inspirace z Nizozemska

- Zařízení disponují **zázemím**, které je koncipováno jinak, než jsme zvyklí. Např. domov pro seniory Wissenhaege – komplex několika služeb propojen i s komerčními aktivitami (kadeřnictví, obchod s oblečením). Díky více druhům sociálních služeb je zajištěna komplexní pomoc dle potřeb uživatele služby.
- **Situace uživatelů** služeb azylového domu je řešena již během pobytu v AD. Uživatelé jsou motivováni ke změně.
- **Segmentace pomoci** dle zájmu uživatelů služeb. Lidé si mohou vybírat aktivity, do kterých se budou zapojovat na základě svých dovedností a schopností. Mohou začít u základních činností v zemědělství, při rukodělných aktivitách, ale mohou se vypracovat až v koordinátory těchto činností.

Mgr. Tomáš Bernatík
Charita sv. Anežky Otrokovice

Inspirace z Nizozemska

- **Odvaha.** Odvaha nechat řídit mikrobusy lidmi s duševními poruchami, nechat sloužit lidi bez domova v azylovém domě, nechat je koordinovat aktivity pro ostatní uživatele. Tato odvaha nám musí být inspirací.
- **Kvalita** nemusí spočívat jen v množství nabízené podpory, kdy je většinou naší snahou ji poskytovat dle všech základních normativů. Naopak je mnohdy důležité nalézt prostor jen pro pouhé setkávání u kávy, místo, kde nejsem sám a nikdo po mně nic nechce, kde mohu dělat to, co mě baví. Tak jako v De Boei.

Mgr. Tomáš Bernatík

Charita sv. Anežky Otrokovice

Inspirace z Nizozemska

- V zařízeních pro seniory nebo pro osoby s duševním onemocněním nabízena široká škála **kulturních a vzdělávacích aktivit** (hudební vystoupení, výstavy, výlety, filmové večery, vzdělávání v počítačových klubech a internetových kavárnách)
- V areálu psychiatrické léčebny pořádány několikrát do roka **jarmarky**, na nichž se nabízejí výrobky klientů. Výtěžek slouží na další aktivity.
- Ve službách bylo cítit naplnění slov „**Víme, že všechno může fungovat, když si společně pomáháme.**“
- Je znatelné **jiné myšlení** lidí, jiný přístup.

Eugenia Macháčková
zástupce uživatelů SSL
město Otrokovice

Inspirace z Nizozemska

- Rozdíl v přístupu k handicapovaným – u nás je systém sociálně péče koncipován jako kompenzace handicapu (jako náhrada toho, co člověk nemůže), kdežto v Nizozemí je to **stimulace zbytkového potencionálu** (motivace a rozvoj toho, co člověk ještě může).
- Společenská **prestiž** dobrovolnické práce, která výrazně napomáhá neziskovým organizacím zajistit dostatek pracovníků pro obslužné a terapeutické činnosti.
- Významná **role klienta** (uživatele) při plánování, realizaci a hodnocení kvality sociálních služeb.

Pavel Horák, Centrum pro zdravotně
postižené Zlínského kraje

Inspirace z Nizozemska

- Spilcentrum – zařízení **sousedské pomoci** Tulipán pomáhá lidem s psychickými problémy, izolovanými od ostatní společnosti, převážně imigrantům. V zařízení působí Turkyňe, která byla sama psychicky labilní a nyní po léčbě pomáhá ostatním ženám.
- Do terénu chodí vždy **dvojice pracovníků** – jeden odborník a jeden člověk s vlastní zkušeností s problémem.
- Organizace EMMA formou „**bazaru**“ nabízí levné zboží hlavně pro přistěhovalce a sociálně slabší.
- Soužití přistěhovalců a Holanďanů na způsob „olej a ocet“. Obě skupiny žijí vedle sebe a „nesmíchají se“. Jde o nalezení **pravidel spolužití**.

Mgr. Zdeňka Vlčková
Charita sv. Anežky Otrokovice

Děkujeme za pozornost.

